

20 ΜΑΪΟΥ 1941 - 21 ΜΑΪΟΥ 2022

Σεβασμιώτατε Αρχιεπίσκοπε Κρήτης,

Κύριε Υπουργέ,

Κύριοι Βουλευτές,

Κύριε Αντιπεριφερειάρχη,

Κύριε Δήμαρχε,

Κύριοι εκπρόσωποι Φορέων και Αρχών,

Κυρίες και Κύριοι,

Καλημέρα!

[... Κι ο ουρανός εμαύρισε.....]

Ένα από τα πιο συγκλονιστικά κεφάλαια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είναι αναμφισβήτητα η περιώνυμη **Μάχη της Κρήτης**, ένα ακόμη από τα μεγάλα γεγονότα της κρητικής Ιστορίας. Η Μάχη της Κρήτης αποτελεί σημείο αναφοράς για την παλλαϊκή άμυνα των κατοίκων της νήσου στο πλευρό των αμυνόμενων Ελλήνων και των Συμμάχων. Ως *παγκόσμιο* φαινόμενο είναι η μοναδική περίπτωση που υπάρχει τέτοια αντίσταση του άμαχου πληθυσμού εναντίον των Γερμανών κατακτητών.

Ο αγώνας του λαού μας κατά του φασισμού, ξεκινά με το έπος στο μέτωπο της Αλβανίας και την ελληνική νίκη επί των Ιταλών εισβολέων. Ακολουθεί η άνιση μάχη των οχυρών με αποκορύφωμα το Ρούπελ και η γερμανική εισβολή. Τρίτο και τελευταίο κεφάλαιο το έπος των Κρητικών... Η 29^η Μαΐου με την τυπική ολοκλήρωση της περιλάλητης Μάχης της Κρήτης, θα γίνει αποφράδα ημέρα δύο φορές στην ιστορία του Ελληνισμού.

Η βιβλιογραφία με τα πολεμικά αρχεία, τα σχετικά έγγραφα, το φωτογραφικό υλικό (άλλωστε οι ίδιοι οι Γερμανοί κατέγραφαν λεπτομερώς την επιχείρηση) είναι πλουσιότατη. Οι ιστορικοί είναι οι ειδικοί να εκτιμήσουν στοιχεία, να κάνουν υποθέσεις για την πιθανή έκβαση του Πολέμου στην περίπτωση που το νησί θα είχε οχυρωθεί έγκαιρα και αποτελεσματικά. Σήμερα από αυτό το βήμα για τον εορτασμό της Μάχης της Κρήτης, επιτρέψτε μου να παρουσιασθούν εν συντομία τα

γεγονότα.

Σύμμαχοι και Άξονας θέλουν την Κρήτη πάση θυσία: στα μάτια τους είναι ένα σταθερό αεροπλανοφόρο και η κατάληψή της είναι στρατηγικής σημασίας. Οι αντίπαλοι δε θα διστάσουν να θυσιάσουν χιλιάδες ζωές...

Η συνολική στρατιωτική δύναμη της Κρήτης, μετά από ενίσχυσή της και από δυνάμεις που μεταφέρονται εσπευσμένως από την ηπειρωτική Ελλάδα, ανερχόταν περίπου σε σύνολο 43.000 άντρες - Έλληνες, Άγγλους, Νεοζηλανδούς και Αυστραλούς. Ο οπλισμός τους απαρχαιωμένος, χωρίς σύγχρονο αντιαεροπορικό πυροβολικό. Αξιόμαχη η Σχολή Χωροφυλακής και η πρώτη τάξη της Σχολής Ευελπίδων. Κρήτες στρατιώτες δεν υπάρχουν, καθώς η 5^η Μεραρχία Κρήτης έχει αποκλεισθεί στην άλλη Ελλάδα.

Η γερμανική στρατιωτική ηγεσία με πρωτεργάτες τον αρχηγό της πολεμικής αεροπορίας, Γκαίριγκ και τον υπαρχηγό του, Στούντεντ, ετοιμάζουν την επιχείρηση με το πολεμικό σχέδιο «Ερμής». Έμελλε στην Κρήτη να γίνει η πρώτη στην Ιστορία αεροπορική επιδρομή με μονάδες χιλιάδων επίλεκτων αλεξιπτωτιστών.

Είναι ξημερώματα της 20^{ης} Μαΐου 1941 στην περιοχή των Χανίων, όταν «**ο ουρανός εμαύρισε...ήταν μια σκιά...**»:

3 χιλιάδες βόμβες πέφτουν σε 90 λεπτά, τα βομβαρδιστικά που φαίνονταν μέχρι την Πελοπόννησο, σκοτεινιάζουν τον κρητικό ουρανό, η κατά κύματα ρίψη των αλεξιπτωτιστών αρχίζει! Πρώτος στόχος το αεροδρόμιο του Μάλεμε και το ύψωμα 107 με μόλις 600 Νεοζηλανδούς να υπερασπίζονται μια περίμετρο περίπου 7 χιλιομέτρων. Το μεσημέρι πέφτουν οι αλεξιπτωτιστές στο Ρέθυμνο. Τρεις η ώρα και η επίθεση της ομάδας «Ωρίων» ξεκινά στην πόλη του Ηρακλείου που βομβαρδίζεται σφοδρά επί μία ώρα. Η ρίψη των αλεξιπτωτιστών γίνεται στις τέσσερις...

Και τότε αυτό που συνέβη στο νησί μας είναι πραγματικά απερίγραπτο: Άνδρες, γυναίκες, γέροντες, παιδιά, χωρίς καμιά συνεννόηση και χωρίς οργάνωση προστρέχουν σε έναν άγριο και πρωτοφανή αγώνα υπεράσπισης της ελευθερίας τους: με γκράδες προσπαθούν να ρίξουν τα στούκας, με γεωργικά εργαλεία, με δρεπάνια... αγωνίζονται, πολεμούν, αντιστέκονται... «επαλέψανε όπως έπρεπε να παλέψουνε»! Οι Κρητικοί δίνουν μαθήματα ηρωισμού και «το πρώτο ισχυρό μάτωμα στον Χίτλερ».

Η Κρήτη μας μεταβάλλεται σε φλεγόμενη κόλαση, η φοβερότερη και παραδοξότερη μάχη στην ιστορία των πολέμων είναι γεγονός!

Μέσα στις πρώτες 24 ώρες 1800 επίλεκτοι στρατιώτες του Γ' Ράιχ πέφτουν νεκροί

από την αντίσταση Συμμάχων και Κρητικών. Οι τρομερές απώλειες συγκλονίζουν τα γερμανικά επιτελεία.

Αποφασίζουν να διαθέσουν τεράστιες δυνάμεις και τις επόμενες ημέρες ο λόφος 107 γίνεται η νέα Κερκόπορτα αποβιβάζοντας στο νησί τάγματα αλпинιστών, ορεινού πυροβολικού, μοτοσικλετιστών κι άπειρα πολεμοφόδια.

Η Κρήτη, η μόνη μέχρι τότε ελεύθερη ελληνική περιοχή, παρά την απροσδόκητη και πεισματική αντίσταση, υποκύπτει. Ο ηρωισμός των Συμμάχων αναμφισβήτητος - κι εδώ επιτρέψτε μου την ιδιαίτερη αναφορά στο 28^ο Νεοζηλανδικό Τάγμα των ατρόμητων πολεμιστών Μαορί - όμως υπερισχύει ο καλύτερος εξοπλισμός των κατακτητών, η απόλυτη υπεροχή τους στον αέρα.

Χρειάζονται 12 μέρες για να κατακτήσουν την Κρήτη προχωρώντας βήμα βήμα. Στις 27 Μαΐου καταλαμβάνονται τα Χανιά και το Ρέθυμνο, στις 30 Μαΐου το Ηράκλειο.

Στο αιματοβαμμένο νησί όπου οι Γερμανοί κερδίζουν μια πύρρεια νίκη, όπου ξεκινούν μα και τερματίζονται οι ημέρες των αλεξιπτωτιστών, ο λαός μας τραγουδά :**«Χίτλερ να μην το καυχηθείς πως πάτησες την Κρήτη. Ξαρμάτρωτη την ηύρηκες κι ελείπαν τα παιδιά τση...»**.

Η Κρήτη μας πληρώνει ακριβά την αντίστασή της με εκτελέσεις καθόλη τη διάρκεια της μάχης: Πλακάλωνα, Αλικιανός, Πλατανιάς, Κακόπετρος, Γαλατάς, Σταυρωμένος, Μισίρια, Αγάκου Μετόχι... Οι Γερμανοί «δε συγχωρούν ότι έχασαν χιλιάδες αλεξιπτωτιστές»... και με την ολοκλήρωση της κατάληψης την πρώτη Ιουνίου, τα αντίποινα εις βάρος του άμαχου πληθυσμού είναι απερίγραπτα...

Ατομικές και ομαδικές εκτελέσεις, συλλήψεις, ερημώσεις χωριών: Κάνδανος, Κοντομαρί, Άδελε, Γούρνες, Στέρνες... Ποιο μαρτυρικό τόπο να πρωτοαναφέρουμε; Το τίμημα της υπεράσπισης της κρητικής ελευθερίας, βαρύτατο.

Αυτό που σίγουρα μένει είναι ο τραγικός απολογισμός των χιλιάδων νεκρών, των αιχμαλώτων, των τραυματιών, των αγνοουμένων... *Ο πόλεμος μόνο θάνατο σκορπά, χωρίς διακρίσεις...*

Ερχόμενη σήμερα το πρωί στον Μητροπολιτικό Ναό του Αγίου Μηνά, σταματώ για άλλη μια φορά -με δέος- μπροστά στη μία από τις βόμβες που πέφτουν στις 23 του Μάη στο ναό χωρίς να τον πλήξουν, και οι σκέψεις πολλές...

Τιμούμε με σεβασμό και συγκίνηση από εδώ, τον Ναό του Προστάτη Αγίου της πόλης μας, 81 χρόνια μετά, το *Μάη του 1941* και τους αγωνιστές, Έλληνες και Συμμάχους.

Χρέος μας να ανακαλούμε στη μνήμη μας μα και να μαθαίνουμε τις αξιοθαύμαστες πράξεις ηρωισμού των συμπατριωτών μας, εκείνων των ημερών του *Μάη του 1941*. Υπερήφανοι για την καταγωγή μας, έτσι πορευόμαστε στο μάλλον!

Χρέος μας να διδασκόμαστε από τα ανώτερα ιδανικά της Ειρήνης, της Ελευθερίας, της Δημοκρατίας, της Δικαιοσύνης, της Ισότητας, της Αγάπης, της Πίστης, της Αυτοθυσίας, της Αυταπάρνησης και του Σεβασμού, τα οποία μας κληροδοτούν οι Κρητικοί του *Μάη του 1941*.

Ύψιστη ευθύνη, ιδιαίτερα σήμερα που οι λαοί και πάλι δοκιμάζονται από εξουσίες ολοκληρωτισμού, να μεταλαμπαδεύσουμε στις νέες γενιές αυτές τις ανυπέβλητες αξίες από το μετερίζι από όπου ο καθένας και η καθεμία από εμάς ανήκει - της Θρησκείας μας, της Παιδείας, της Πολιτειακής και Στρατιωτικής ηγεσίας.

Να είστε καλά! Χρόνια Πολλά!

Σας ευχαριστώ!